

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 30 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділей і руских свят о год. 6-ій пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Аїндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламці неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

До ситуації.

Внутрішнє пересилєне Австрії предстасляє ся тепер, підчас літних ферій, як застигла з верхи маса ляви в челюстях огневої гори: чути в середині грізний шум і гуркіт, декуди порушить ся спокійна шкаралупа, але видко що в кожній хвилі може наступити вибух, та не можна знати на яким місци, та в яких розмірах. На тлі завзятої агітації радикалів та протестів против виданих розпоряджень на підставі 14 параграфу і підвищення податку від цукру а з другої сторони з нагоди частих конференцій цісаря зі своїми міністрами в Ішлю, праса австрійска відповідно до напряду, який заступають поодинокі органи, запускає ся в найрізномодніші комбінації і предвиджуваня. На однім кінци тих віщовань стоїть зміна конституції австрійської, на другім захитане становище гр. Туна і єго недалекий упадок.

Рідко лише можна подибати більше умірковані голоси, що з доброю думкою вказують на способи виходу із тяжкого положеня. До таких голосів належить стаття одного німецького посла в чеській Politik. Автор не називає себе по імені. В статті «Чиж нема жадного виходу?» (Gibt es gar keinen Weg?) підносить передовсім, що постулятова програма, оголошена сполученою німецькою опозицією підчас Зелених свят, є неможлива до прийнятя яко цілість, але декотрі з її постулятів можуть стати підставою до переговорів. Але опозиція винна пам'ятати, що вимушене сих постулятів є неможливе і коли не хоче зрезигнувати на довгий час з всякої участі в уставодавстві, то не має иньшої вигідної дороги як лише навязанє переговорів із сторонництвими правиці. Тому, що опозиція німецька в безглядний спосіб висунула німецькі національні інтереси на перший плян, не може не доставати в сих переговорах

також і третого чинника, яким є держава. Обовязком її речників є супроти національних постулятів боронити загальнодержавних інтересів. Легко се говорити про зміну системи, але належить застановити ся над сим, що таку зміну мусять попередити основні річеві пересправи, бо лише в сей спосіб можна надати тревалу підставу будучій правительственній системі, яка-б небудь она вийшла. Иньшою квестією є, чи теперішня хвиля вже доспіла до таких пертракцій, чи може ще будемо мусіти переходити цілий ряд пересилень, аж самі відносини так уложать ся, що допоможуть усунути труднощі. На разі рішаючі чинники суть противні усякій, далекосяглій зміні конституції. Супротив сего німецькі сторонництва опозиційні чи скорше чи пізнійше будуть мусіти обчислити ся зі своїми силами і на мирній дорозі порозуміти ся зі славянськими сусідами що-до того, як найліпше урядити-б ся в новій Австрії. Зрештою они повинні мати довіре до німецької цивілізації, та до міжнародного становища монархії і до династії.

Від сего розважного голосу, що свої національні стремленя уміє піддати контролі розваги і взглядів на другі народи та цілість держави ярко відзначив ся голос «Slovensk-oro Narod-a», що під окликом «los von Graz» жадає для Словенців осібної національної території. Після автора в Австрії не буде доси спокою, доки она не перемінить ся у федералістичну державу. Кождий нарід має творити цілість для себе і управляти себе на підставі цілковитої автономії. Всі Словінці мусять бути злучені в такій народній території, а столицею краю стала би Любляна. Сі автономічні краї витворять державу в роді Сполучених Станів. Тільки військові і фінансові справи були-б спільними для цілої держави, а для їх поаладження що

року збирала би ся рада державна у Відні. Народні квестії були-б зовсім виключені тоді з нарад державної ради і тоді — настав би спокій в Австрії. — Стара се утілья, але піднесена з новим жаром і в хвилю — зовсім не пригідну. До наглих і радикальних переворотів в нутрі Австрії тепер, коли її відносини до другої часті держави не стоять на певних ногах, як раз не час накликувати. А що найбільше наклики такі не можуть мати жадних реальних наслідків, бо такі важні зміни не робить ся одним почерком пера, а треба лишити їх повільному, історичному розвоєви.

Стараймо ся за руский промисл.

В справі образуєчої ся ремієничої молодіжи В. Нагірний голова тов. Руска Бурса ремієнича і промислова звертає увагу родичів і опікунів на оновіщенє Дирекції ц. к. промислової школи у Львові, дотично вписів учеників сеї школи. Оно звучить так:

«Вписи учеників до школи слюсарства і столярства будівляного, як також до всіх шкіл промислу артистичного будуть відбувати ся в шкільнім році 1899/1900 в днях 15., 16. і 17. вересня; вписи до школи промислу будівляного с. є. мулярства, тесельства і кам'яярства в днях 2. і 3. надоліста 1899. Ученики мають зголошувати ся лично в супроводі родичів взглядно опікунів, при чім мають виповнити в двох примірниках карту впису і предложити слідуючі грамоти:

а) Свідоцтво хрещеня або уродження (без котрого ученик прийятим бути не може) в ціли доказаня, що скінчив або що з кінцем біжучого року скінчить 14-ий рік житя.

б) Свідоцтво з укінченої з добрим поступом школи виділової або і другої класи шкіл середних, або свідоцтво з укінченої з добрим поступом приписаної шестилітної або семилітної науки в школі народній. В случаю перерви в ходженю до школи довше, як час ферій шкільних, мають крім висше наведеного ново-

Омелько Цуциня.

Оповіданє

Олександра Катренка.

(1897 р.).

(Далі).

Вийшовши з тюрми знов у люди, вони не від поодинокі людини містової, не від спільної громади такої-ж, на себе ніякої ганьби не предбавують, бо-ж тілке він переступить порога тюрми і вийде на улицю, так зараз, митьтю зараз, він і стає таким же, як і всі инчі мешканці, він потопи у товпиці міста, губить ся там; єго ніхто не знає, хто і знав єго коли — не пізнає, власно-ж він звичайно, як що не треба єму того ні до кого не признаєть ся. Він знав повертаєть ся, поводить ся де хоче й як хоче. Попрікнути такого кому небудь чім небудь минулим єго ніхто не сміє, статутам навіть те заборонено. Шлями від тюрми на людині у великому місті немає, не істнує вона там зовсім. У місті на тюрму виробив ся і погляд зовсім инчий, зовсім неподібний до погляду селяньского. У селі тюрма це заробіток лихих тварів, острожник, то лиха людина, на яку кождий з одного погляду здригнеть ся від думки тільки своєї, що людина та, та з волі своєї, з гидкого свого розуму довела себе, попустила до такого. У мі-

сті-ж такі люди звать ся «нещасенькіми», то-б то нещасливими, та й годі. У місті виробило ся і послівче, яке виразнійше над усе визначає погляд громади на тюрму ту. Кажуть: «Од сумви до тюрми один шаг», або і друге ще краще: «От сумви і тюрми ніхто не отказуй ся», то-б то, що убожість, однаково і тюрма на кождому кроці життя стежуть людину і через те ніхто не сміє вирікати ся не від того, не від другого бо-ж і те і друге звичайна річ. Он бач як.

У тюрмі з Омельком не мало сиділо таких, що не то що по одному тільки разові, де там! по де кільке, по десяткові разів вже були там. Де які то пішли сидіти сливе що з дитинства свого підлітками вони вже були там, та й пішли, і пішли по де кільке разів на рік іноді.

Роспитував ся Омелько, роспитували і єго. Розказував Омелько про себе одверто, признавали ся і єму. І з того богацького, що єму довело ся чути там сливе все було задля єго нове, дуже цікаве, навіть мало того дивовижне, чудовне, де ще то і здавало ся єму без краю молодецьким. Єго вражали ті найрізнійші способи, які люди повигадували, що до праці злодійської. Не одна людина вигадувала їх, але вовтузило ся біля кождого з них розумом своїм богацько людей роками, століттями. Перед О-

мельковими очима повстала ціла велика наука, до того ще і не аби яка важка до вивчення її. Тій науці злодійського ремества вчать ся з дитинства і довго, школи навіть, звичайно потайні, такі є. Омелько дізнав ся, що істнують цілі великі спілки злодійські з статутами власними, з головами, старшинами і т. п. Як розказували єму злодії, то ремество їхнє є дуже велике, задля добре вихованого робітника дуже здобутне і користне. Життя по всяк часне кола злодійського привабне, бо веселе, бучне іноді то і роєшнє буває. Широка, гуртова гульня у злодіїв що денна, богацько є межі ними і жінок і дівчат. Омелькови здавало ся, що за день такого життя, про яке він чув від них, то варто і місяць тюрмою заплатити.

Омелько перейняв ся покладом, що він до досі невимовно дурним був.

Власний єго росповідок про свого випадка наробив у всіх, слухавших єго, такого невимовного, невпинного реготу, глузування з єго, що він не знав куди єму й очі свої від сорому подіти.

Й Омелька те кепкуваннє їх з єго а ні мало не ображало, бо-ж він власно єпізнавав тепер, який він нікчемний чоловік був, який він дурний був межі розумними людьми. Єго обхплювала злість на самого себе, на свою ту тем-

вступаючі ученики предложити свідомство моральности.

в) Ученики вступаючі на I-ий відділ будівляний мають предложити ще вірогідне свідомство з відбутої дволітної практики будівляної яко мулярі, теслі або каменярі, а ученики записуючі ся на висші курси, свідомство остатньої літної практики.

Опізнені зголошеня до вписів не будуть уважені, з виїмком умотивованих важних причин, або в припадку хвороби, посвідченої свідомством лікарским. — Вписове і оплата за науку складає ся при вписі.

До сего додаємо слідуєче:

Школа обіймає:

А) Відділ будівляний, а то: школа для промислу мулярського, тесельського і каменярського. Наука треває пять курсів зимових по 40—46 годин тижнево. (Школа для промислу каменярського треває лише чотири курси).

Б) Відділ промислу артистичного, а також слюсарства і столярства будівляного, полученій з робітнями для столярства мебельного, сницерства, токарства і слюсарства артистичного враз із школою заводовою малярства декорацийного і різьби декорацийної. Наука треває через чотири роки по 40—57 годин тижнево.

В) Відділ гафтів і коронкарства. Наука треває чотири роки по 36 годин тижнево.

Крім того є в школі промислової: публична салья для рисунків і модельованя і школа промислова доповняюча, котра обіймає відділ для промислу будівляного, відділ для промислу артистичного і промислу механічно-технічного, кождий з них в двох курсах.

В шкільнім році 1898/99 учащало до ц. к. державної школи промислової звичайних і надзвичайних учеників і учениць: Поляків 374, Русинів 64, Німців 3, Чехів 5, Мадярів 2 і 1 Італіанець. Після релігії було: 336 римо-кат., 74 греко-кат., 4 евангеліків, 34 жидів. Разом 449 учеників, а іменно 164 зі Львова а 285 замісцевих.

По скінченю школи промислової і по зложеню іспитів при комісії одержать ученики свідомства уздібненя до самостійного веденя промислу.

Стипендії для учеників сеї школи промислової є такі: 27 правительственних від 30 до 150 зр., 5 від міста Львова по 120 зр., 2 від комнати торговельної по 60 зр., 2 від галицької каси щадничої по 250 зр., 1 з фундації Жигм. Вайзера 250 зр., 1 від греміюм учителів сеї школи імени бувшого директора В. Чіршніца 60 зр.; отже сталих стипендій є на 3.330 зр. річно. Титулом несталих датків вплинуло 2.440 зр. Загальна сума стипендій і запомог побраних 63 учениками і 11 ученицями в 1898/99 році році шкільнім вивосить 5.770 зр. — В многих

пону, яка довела его до тюрми хто его зна і за що, за дурницю якусь, за дармо.

— Хоч би за діло попав ся-б було, а то, ах, за віщо?! за тяжу, та й годі!

Гадав він.

— Ні, тепер по дурному не вскачу! Тепер знаю я, як жити, поводити ся треба на світі межи людьми!

Заспокоював він себе.

— Добром ступні в світі не зробиш!

Казали там єму.

— З добром носити меть ся, добро пілнувати меть, то босим, голим ходитеметь, як собака з голоду здохнеш.

— Та хіба-ж ніхто на світі так таки добрим і не живе?

Питав було несміливо Омелько.

— Ха-ха-ха! Була єму відповідь на те.

— Добрим! Хто тепер добрим живе?! Де воно?!

— Всі, усюди тепер злодії! Всі крадуть! Дружка дружку обкрадають, дружка дружку обманюють, обдирають. Хапають малі, хапають і великі. Самим же найменчим, то-б то нам вони, бач, забороняють, заказують те робити. А через віщо? Через кварість велику, що цілком обхопила їх. Але не все-ж те і не робити, що заказано. Мовляв і самі найменчі такі-ж люди і у нас душа не з лопуцька і нам же кортить того самого, чого і інчим, то-б то смачного життя, що найкращого пробування на світі.

случаях надає Виділ краввий відличним ученикам сеї школи стипендії для дальшого образованя у Відни, Парижі і иньших великих містах.

З виїмкою відділу для промислу мулярського, тесельського, каменярського, гафтарського і коронкарського, всі прочі відділи мають робітні, де ученики практично вправляють ся в різних фахових роботах, а в наслідок того виходять із заведеня цілковито приспособлені до самостійного веденя промислу.

В. Нагірний, голова товариства «Руска Бурса ремісничя і промислова».

Процес Драйфуса.

Воєнний трибунал в Реннах переслухував в суботу дальших свідків покликаних правительственным комісаром. Першим свідком був майор Кюйнет. Свідок доказував, що Драйфус в загалі постував недискретно. Коли свідкови штаб генеральний передав залізничні справи, а головню експлодуєчі міни, що мали служити до перериваня комунікацій, Драйфус просив его о інформації в тих справах, бо він має лише дати з всхідної залізничної сїти. Свідок дав Драйфусови дотичні дати, з котрих він порорив собі витяги. При ревізії у Драйфуса тих витягів не знайдено. Драйфус на ті зізнаня сказав, що документів, о котрих свідок говорить, зажадав від него его безпосередній зверхник, полковник Бертен. Свідок переконаний о вині Драйфуса як також о тім, що лист австрійського полковника Шнайдера автентичний. Деманж звернув увагу на се, що зізнаня свідка не годять ся з его зізнанями перед касаційним трибуналом. Свідок не міг сего пояснити і запутав ся в єще більшій суперечности.

Другим свідком мав бути ді Пати ді Клям, але він надіслав лист, в котрім доносить, що з причини недуги не може ставити ся. Деманж заявив, що не може зрезигнувати з переслухання того клясичного свідка і зажадав, щоби ді Патиого спровадити. Трибунал ухвалив вислати до свідка друге візване.

Генерал Боадефр, так як всі иньші генерали, висказав переконанє, що автором бордеро і зрадником є Драйфус. Естергази міг признати ся до авторства бордеро але Естергази є і був брехуном. Впрочім одержав за се 600.000 франків. На питанє Деманжа, з відки свідок знає о тих 600.000 франках, Боадефр відповів, що від самого Естергазого. Деманж: «Ви-ж казали, що вже по засудженю Драйфуса з міністерства війни пропало багато документів. Свідок подав ся до димісії під враженєм відкритя фальшівництва Анріого.

Генерал Гонс також переконаний о вині Драйфуса, а своє переконанє опирає на зізнанях Ренольта, перед котрим Драйфус признав ся до

— Та невже-ж всі крадуть? Невже-ж і пані крадуть? Дивував ся Омелько.

— Всі! І пані твої, і купці, і урядовці і всі-ж, всі до єдного. Всі-ж злодії такі-ж, як і ми, ще і більші. Ось такий то, або такий то (казали Омелькові і призвища їх) гримотять тепер у місті своїми незлічними грішми, дукатством своїм великим, а глянь правдивим оком хто вони такі? Відкіля у них та їхня слава взяла ся? Добром, скажеш, вами її придбали? Добром! Ти сячі людей може через їх у старці пішли! Еге.

Є богацько людей ще, які їх зазнали добре, ще того часу, як вони нічого не мали. Адже і зараз розказують про одного, як він у своїй рижій свитці, що він її десять років може з плечів не знімав власно на торг за харчами ходив, бо послати нікого було, кажуть, що і їсти у его не по всяк день що було. А зараз? А зараз мільони у его грошей! Чисто, як у казці, не було нічого і 10—20 літ і мільони. А відкіля? А яке кому діло відкіля вони, коли вони вже є, то тоді не питають відкіля вони взяли ся. На способи ті минулі, якими він добував собі ті мільони ніхто не дивлять ся, бачуть тільки те мільони, які собою кождому до всего засліплюють очі, цілком у всіх вбірають їх у себе. І всі згинають ся перед тим мільончиком, а зігнувши ся і дивлять ся, позирають на его з низу до гори.

(Далі буде).

вини. На питанє оборони свідок заявив, що ніколи не мав безпосередного доказу, аби документи вичилені в бордеро дійсно видано якії чужій державі. Свідок признає також, що казав Пікартови не займати ся справою подібности письма Естергазого до письма в бордеро. О вині Драйфуса переконує свідка також се, що секретар міністерства нераз бачив, як Драйфус дуже пильно шукав чогось в паперах і як приводив до бюро генерального штабу заграничних офіцирів. На се Драйфус заявив, що се прямо неможлива річ, аби хто небудь чужий міг був дістати ся до бюро. Коли навіть який приятель Драйфуса хотів з ним бачити ся, Драйфус мусів сходити до него на перший поверх, бо приступ до бюро був цілком замкнений.

Засіданє закінчено конфронтанцею Пікарта з переслуханими свідками, при котрій Пікарт заявив, що рішучо обстає при своїх зізнанях. Говорять що воєнний суд займе ся на окремім тайнім засіданю листом, узнаним австро-угорским війсковим аташе, полковником Шнайдером за фальшивий. В берлинських дипломатичних кругах уважають за можливу річ, що Драйфуса другий раз засудять.

Вчерашній перебіг розправи був дуже інтересний з причини цікавих зізнань архівара міністерства війни Грібеліна. Оповідав він іменно, як ді Пати де Клям і Анрі уживали его jako знярад до ріжних махінацій. Нераз мусів він приправляти собі навіть вуса і бороду, щоби его не пізнали. Одного разу пішов з ді Пати де Клям до парку, де як раз тоді здивав ся Естергази з тою славною дамою, що дала єму важний документ, котрий мав доказувати вину Драйфуса. Дальше переслуховано майора Льота і Жунка. Сей послідний працював в однім бюрі з Драйфусом і бачив его поступованє. Оповідає він, що Драйфус любив грати в карти і мав за богато знакомостей з легкими жєнщинами. Що-до зради, то він все підозрівав о те Драйфуса. Драйфус старав ся всіми силами дістати на Мадагаскар, а з міністерства війни сподівав ся через свого вуйка отримати мадагаскарську поту. По зізнанях сего свідка забрав голос Драйфус і виголосив довшу бесіду, в котрій протестував против зізнань свідка. Спиціяльно-ж запротестував мов би належав до клубу грачів в карти. Що знова до мадагаскарської поти, що єї сподівав ся отримати з міністерства війни через свого вуйка, то не міг єї отримати вже хотьби з тої простої причини, що в міністерстві жадного вуйка не мав і не має. Що-до того, що хотів поїхати на Мадагаскар, то длятого, бо уважав би собі за велику честь виправити ся на війну.

По Драйфусі забрав голос слідчий судия Бертюлюс і полемізував також з зізнанями майора Жунка. Дальшим свідком був полковник Абовіль. Его зізнаня були дуже неясні і помотані. Крім того попав в суперечність з тим, що давнійше говорив перед касаційним трибуналом так, що на запитанє адвоката Деманж не міг в жаден спосіб вияснити, котре зізнанє є правдиве. На кінці зізнавав ще один з тих, що арештували Драйфуса. Драйфус робив на свідка вражінє винного, бо в тій хвили цілий тряс ся. Се однак можна легко собі витолкувати. Була се в кождому разі для него велика несподіванка.

На сїм закінчено вчерашню розправу.

Оповіщенє.

Виділу „Руского Товариства педагогічного“

З днем 1. вересня 1899 засновує Виділ Руского Товариства педагогічного виховачий інститут для дівчат у Львові. Позаяк від числа зголошенє залежить розмір, в яким се заведе-нє вйде в житє, проте речинєць до вношеня подань о принятє визначує ся до 10. н. ст. серпня с. р.

До інститута принимати ся будуть діти членів Руского Товариства педагогічного. До поданя долучити треба: 1) метрику хрещеня; 2) свідомство шкільне з послідного курсу; 3) деклярацію що до місячної оплати, котра вивосить 20 зр. (місячно); 4) 1 зр. на видатки кореспонденційні; 5) хто не є членом тов., — а 1 зр. на вписове і вкладку; 6) 3 зр. річно на прибори наукові і зужитє меблів.

Інститут посилав дівчата поки-що до школи публичної, а дає своїм вихованцям: 1) мешкання, харч, опал, світло, пране і послугу; 2) доставляє їм, о скільки на се дозволять фонди, книжок і приборів шкільних; 3) управляє їх вихованем, старає ся о добре домашнє і товаришеске веденє; 4) улекшує науку шкільну і наглядає єї під доглядом домашних учительок; 5) доставляє їм нагоду придбати иньших відомостей теоретичних і практичних.

(Учениці мають привезти з собою слїдуючу гардеробу: сорочок 6, кафтаників білих 6, панчїх 6 пар, майток 6, простирал 6, пішєвок 4, ручників 2 пари, одїж верхню зимову і лїтну сїнник 180 см. довгий а 80 см. широкий, ковдру коцїк і подушку.

За науку нових язиків не платить ся нічого, за науку на фортепяні по 5 зр. місячно, а за науку танцїв по 6 зр. річно).

Поданя о принятє належить вносити на руки директорки економічної інституту Вп. Пан Герміни Шухевичевої, ул. Собїщани ч. 7.

З головного Відїлу Руского Товариства педагогічного у Львові.

Н О В И Н К И.

— **Справу вихованя дївчат** ми вже порушали з загального становища та остерїгали перед заходами кацапї, що змагає ся підірвати повстанючі у нас дївочі інститути. Німецкі пенсіони виховають нам хїба «офіцершї дами», а рускі матери і патріотичні жінки можуть вийти лише із свого руского, добре веденого інституту виховуючого. В сїй справі пише в «Дїлі» знаний патріот Григ. Вр. ось, як: «Що то вже галицким твердякам не до вподоби! Наші щирі патріоти і наші дїветво патріотичні товариства накликують, і то зовсім сираведливо, до громадянских вписів дївчат у свої школи і свої інститути бо лише в своїй школі чи в своїм інституті можуть наші дївчата побирати науку і в своїй мові, та набрати привязаня і любови до всего рідного: до мови, піснї, обряду, звичаю, житя. Они знають також, що рідному краєви нашому треба багато робітниць-патріоток на становищах учительок, почтарок, телеграфїсток і т. п., бо коли не ма Русинок, то всі ті і иньші посади займають всеюди чужї жєнщини на шкоду нашої дорогої народности і церкви. Отже в часї загального поклику патріотів і патріоток до як найгромадїйших вписів дївчат у свої рускі школи чи інститути, читаю в одній твердїй газетї захвалюване Русинам і Русинкам дївочого воспиталища відгадайте де? — У «Вайсвассер в Силезїї...» «Патріот» И. О. М., мов би на глум рускому патріотизмови захвалює тамошний «осмокласний» інститут під управою «швестер», де минушого року було аж 8 святичених дочок. Під проводом дочки німецкого генерала дївчата ті те лиш образув ли ся на німецких взірцях, але і дїставали від них (чужих наших церкві) релїгїйне воспитанїє». Сей «патріот» знає також, що число Галичанок в слїдуючїм шкільнім році збільшїть ся в тїм нілескїм воспиталищи до 15 та радить удавати ся в сїй справі по інформації немов до агентів сего чужого нам воспиталища — до оо. Левицкого в Щуровичах і Д. Бачиньского в Городищи. Ось бачте, Русини-народолюбїці, де спасєнє ваших доньок та куди їх вислати на вихованє, щоби навчили ся любити рідний край, рідну мову і рідну історїю та ставали опїсля відповідно приготовлєними до занятя видних становищ в службї для вїтчїни, в хосєн загалоу руского народу... Читаючи таке, не можу й догадати ся, яку цїль мають такі і подібні захвалюваня чужини. Може би всі рускі дївчата вислати до заграничних чужих інститутів, а свої позамикати? Ой «патріоти!» А може і вам самим хлїбець руский не смакує, та хочете забрати ся до «Силезїї»? — Григ. Вр.

— **Субвенції для шкільних бурс.** Загалом на ті субвенції призначив видїл краєвий 5000 зр. З того рускі бурси в Дрогобичи, Ярославі, Коломиї, Львові, Стрию і Тернополи одержали 1200 зр.

— **Посєдиноє.** В пятницю підчас обїду з нагоди уродин цїсарских прийшло між двома офіцїрами 24. п. до суперечки а потім чинної зневаги. Рїч так ся мала. Підчас банкету внесено тоаст на честь цїсаря. Всї офіцїри крикнули «Нощ» лиш один, сусїд Шпрєнг, Чех крикнув «Слява». Се образило німецку думу Шпрєнга, котрий наїмнув Чеха кулаком під бїк. Чех відповів на тоє ударом в твар і так зачала ся бїйка, в котрій обидва попадали на землю. З тої причини відбув ся посєдиноє на револьвери під дуже острими услївами так, що наперед вже передвидїли смерть одного з них. Посєдиноє відбув ся на війсковій стрільниці і скінчив ся смертю Німця Шпрєнга.

— **Смерть під колесами лїкомотиви.** Онодіничний поїзд з Підволочиск трохи спїзнив ся до Львова, так що прибув єго випало рївночасно

з прибутом поїзду з Лавочного на головний дворець. Межи обома торами очїкував поїзду помічник возного почтового Стан. Магазиновский зі звичайним візком почтовим з подвійним дишлем. Поїзди надїшли рївночасно, а лїкомотива одного з них зачепила о дишель візка, візок обернув ся навколо і ударив Магазиновского так сильно, що той упав під колеса надїздаючої лїкомотиви другого поїзду. Смерть наступила сейчас, нещасливого розірвала на три частї. Небїщик удержував при собі матір і сестру та обї нинї позїстали без удержаня.

— **Самоубийство.** Вчєра у Відни кинув ся якийсь видко божевїльний мужчина лїт 35 до Дунайового каналу. На березї лишив такий лист: «До Европи! Працай красний сьвітє, моя совїсть не може знести, щоби невинний довше терпів. Дятого звїщаю: Єсьм автором «бордеро» і я застрїлив Ляборїого. Хотїв-єм єго убити, бо бояв-єм ся що відкрїє мене. Допустив ся я зради і прошу военний суд в Рєнн, щоби зараз увільнив невинного Драйфуса».

— Дня 6. н. ст. серпня (25. ст. ст. липня) відбуло сь в Кїєві торжественне посьвяченє і отворєнє нової пристани (порту) на Днїпрї, вибудованої містом. Факт се многоважний в економічнім житю як самого міста Кїєва, так і цїлого просторого краю. Доси Днїпро, що враз із своїми дотоками представляє величезну сїть водної комунікації (12.300 верст) і сполучений каналами з Вислоу, Німною і Двиною, не мав ані одної пристани раціонально устроєної. Се не могло користно вплинути на розвїй торговельної плавби по Днїпрї. А що до самого Кїєва, найбільшого міста надднїпряньского, то брак тут великої і догідної пристани приносив єму неубчиселїмі втрати. Більшїсть судєн товарових мусїла обмінати Кїїв. Отворєну тепер нову пристань збудовано пїсля проєкту інжинєра Максимовича коштом 488.000 рублів. То великан обїймаючїй просторонь 44 десятин (десятина — більше-менше два нашї моргї). Територія на склади обїймає 20 десятин. Всї урядженя сєї пристани перевєдено пїсля найновїших вимогів техніки, отже она є нинї правдиво взірцевою.

— **Отроєнє грибами.** В Сєдлїсках під Пасїчною отроїла ся цїла родина Гофманів, зложена з кільканаїцяти осіб. Помимо скорої лікарської помочи вже умерло пять осіб.

— **З Дрогобича.** Відбули ся тут великі робітничї демонстрації. Робітники в походї удали ся до старости Божиньского, жадаючи вїясненя, дячого замкнено їх товариства «Згону» і «Brüderlichkeit». Староста відмовив їх жаданю, почім робітники пішли до гірничого уряду і демонстрували.

Посмертна оповїстка

Др. СЕВЕРИН ДНІСТРЯНСЬКИЙ

ц. к. радник двору

упокоїв ся нинї по довгїй і тяжкїй недужї в 61. році житя.

Похорони відбудуть ся дня 24. с. м. о 9. год. рано з дому при ул. Кляйновської ч. 3. — В. с. п.

Телеграми.

Прага, 22. серпня. Вчєра перед полуднем відбуло ся засїданє комїтету сторонництва молодоческого. Богато говорєно о політичній ситуації — однак до жадної ухвали не прийшло. Назначєно лиш 9. верєсєня яко день спільної конференції послів соїмових і до Ради державної.

Париж, 22. серпня. З причини розрухів много осіб арештовано, між иньшими анархїстичного посла Себастьяна Фора.

Париж, 22. серпня. Запєвняють тут, що Герїн має живности всего на три дни. Вїєско стереже від вчєра костели, котрі підчас розрухів невислїдженї злодїї обїкрали. Число ранєних 71.

Париж, 22. серпня. Підчас вчєрашних розрухів стрїляли демонстранти, до префекта поліції. Банда злодїїв користаючи з замїшаня, обїкрала кілька костелів.

Бєрлін, 22. серпня. З причини непринятя проєкту каналового через Раду державну «В. Nachrichten» пишуть, що цїсар Вїльгєльм уважає поставу, яку заняли консерватисти за визванє, скєрованє впрост до него і є здецидований розпочати з ними борбу. Найвизшїй трибунал видав відозву до низших урядників, щоби як найострїйше виступали против соціялїстів. Власти мають строго карати тих урядників, що не услуhausen розказу.

МАЛИЙ ФЕЙЛСТОН.

Котра?

Котра з двох? Бо вже вкінци був час рїшити ся і не дати випередитись підприємчивому суперникови. І так велике число конкурєнтів тиснуло ся коло обох панночок, занюхавши значне вїно, так само як він.

Часи були тяжкі. Чого їмити ся? Зруйнований, задовженїй, зблизований житєм кавалєрским, приходив до заключєня, що чоловік єсть сотворєний для супружя. А притїм, завдяки добре захованим позорам молодости і умїєтно піддержуванїй опїнії, уходив нинї ще за сьвітлу партїю, подобав ся зарівно панночкам, як і матери вдовї, яка цїнила єго високо.

Ходило лишєнь о вибір. — Але і се не дрібниця.

Від двайцятчотїрох годин слїдив себе і надумував ся, але без остаточного вислїду.

Серце єго лишало ся неутральне: вагало ся посеред борби суперєчних вражїнь і розумовань, промавляючи в користь одної сестри або другої.

Передовсім потреба додати, що були близьночки, дятого вік не рїшав сумнїву. Обї хороші, добре вихованї, оказували єму однакову мїру симпатїї, дозволеної товаришескими зглядями. Обї подобали ся єму зарівно, задля відмінних вправдї прикмет, але одновартїстних в єго очах. Одна брунетка, висока, сильно збудована, потягала єго красою, повною житя і темпераменту, що перебивав ся в горячїм поглядї, в вохких, принадно розхилєних устах. Одружив би ся охотно з нею, лиш що... і тамтою не мож було погордити.

Мєнче красна може, але за те якась лагіднїйша, ніжнїйша, вдоволяла сєнтиментальні бажаня і романтичні пориви, спочиваючи на днї єго душі.

Єї мріючі очи, тужний усмїх, розкочували привадні чари невинности і поезїї.

Інакше любив би єї, любовю ідеальною бїльше, повною поважаня і щасливої довірчivosti.

Моральні сьвїєства, бїльше від фізичних важили ся на важцї єго постанови.

Кожда мала якїсь сьвїєства і відповідні їм хїби. Одна була чутлива, але разом і слаба, нестала і верєдлива — друга — здавало ся — відзначає ся сталим характером, але разом уложєнє уст і деякі знаменні рухи підбородка, зраджували самовільну і неприступну вдачу. Рад би знайти в нїй ніжнїсть чутя, що додає чару єї сестрї — тїй знова бажав би додати сильної волї і поваги. Але позаяк се було неможливе, треба було здати ся на жєреб:

Кинув грїш в гору.

— Орєл на блондинку.

— Се була рєшїтка.

— Нєхай буде брунетка...

Але по хвилї попав на ново в давнє ваганє. Тепєр думав знов лиш про блондинку.

Повернув до газардової гри, повторив манєвр з десять разів, не могучи здобути ся на остаточну децизию. Вкінци покинув дитинячу іграшку, негїдну чоловіка способлячого ся до солїдного усталєня судьби. Погода була дивно тяжка і пригнобляюча. Піт обливав єму чоло.

Першїй раз в житю здобув ся на подібнє висилєнє мислїй.

А тут не було часу до страченя.

Дїм в котрїм мешкали, був на сусїдній улицї.

За хвилю буде вже там.

А інакше не може поступити. Таж о тїй порї чекали на него там. Вчєра й обвїстив матери, що прибуде в дуже важнїй справї. Мусїв притїм виглядати дуже трагїчно, коли панї змішала ся і грудь єї піднесла ся в той час здержуванїм зїтхненєм.

Думав що в протягу двайцятчотїрох годин здобудє ся на остаточну постанову. А тепєр цофати ся не подїбно.

Тим гїрше. Жєреб кинєний. Нєхай сповнить ся призначенє. Найлїпше здати ся на жєреб. Попросїть о руку тої, котрої імя перше прийдє на уста матери в часї розмови.

Вїйшов рєзольотно до будоару.

(Конець буде).

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
6:10	з	Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		6:20	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
6:50	з	Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно		6:15	до	Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
7:10	з	Зимної-води		6:30	до	Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави	
7:40	з	Янова		8:30	до	Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
7:55	з	Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		8:45	до	Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)	
7:44	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		9:10	до	Янова	
8:05	з	Сокаля, Рави рускої		9:25	до	Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.	
8:15	з	Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:35	до	Безця, Рави рускої, Сокаля і Любачова	
9:00	з	Ярослава і Любачова		9:53	до	Янова від 1. липня до 15. вересня вкл.	
1:30	з	Іцкан, Чернівців і Станиславова		10:10	до	Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята	
1:50	з	Янова		12:50	до	Іцкан (Ясс, Букарешту) Хабівки ч. Ряшів	
1:55	з	Іцкан, Чернівців і Станиславова		3:05	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
1:01	з	Янова		3:15	до	Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.	
1:40	зі	Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно		3:20	до	Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.	
2:20	з	Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		3:26	до	Брухович	
2:35	з	Сокаля, Безця і Любачова		5:25	до	Ярослава	
5:55	з	Сокаля, Безця і Любачова					
Ніч				Ніч			
8:45	з	Кракова (Відня) Самбора, Хирова		6:21	до	Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави	
6:10	з	Іцкан, Сучави		6:40	до	Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.	
6:20	з	Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята		6:50	до	Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.	
7:58	з	Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно		7:00	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
8:15	з	Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.		7:10	до	Сокаля і Рави рускої	
8:14	з	Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.		7:20	до	Тернополя дворець головний	
9:21	з	Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту		7:42	до	Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
9:55	з	Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави		8:35	до	Янова від 1. чер. до 30. жов. в нед. і св.	
12:30	з	Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		9:10	до	Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави	
10:10	з	Лавочного (Пешту) Хирова		10:40	до	Кракова (Відня, Варшави), Сянока	
10:08	з	Скольного, Калуша		10:50	до	Підволочиск, Бродів дв. головний	
10:25	з	Підволочиск на дворець Підзамче		11:10	до	Підволочиск, Бродів дв. головний	
10:30	з	Лавочного (Пешту) Хирова		11:32	до	Кракова (Відня, Берлина)	
12:10	з	Скольного, Калуша		4:10	до	Брухович від 7. мая до 10. вересня	
3:05	з	Підволочиск на дворець Підзамче		5:50	до	Брухович від 7. мая до 10. вересня	
3:30	з	Підволочиск на дворець головний					
2:16	з	Кракова (Відня), Самбора, Сянока					

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

2 купує і продає
всякі
папери цінні
і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі
денним не числячи ніякої
провізії.

Вдова по священнику
пошукує
двох учеників з народних шкіл
на помешканє з віктом.

Зголошення письмєнні приймає з грєчности Адміністрация часописи «Руслан».

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ
Драма з галицкого еміграційного руху в 4. актах.
Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА
комедия в 3. актах з сільского життя.
Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА
історична трагедия в 5. актах — з другої половини XVI. віну.
Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа
шутка в 5. актах з міського побуту.
Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР
комедия в 1. актї опрацьована після німецкого.
Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Сольо-терно
оповіданє з льотерийних пригод.
Ціна книжки 15 кр.
На поchtову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовєнству і всім вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариям всіх трех єпархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі зваради, абже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 виносить:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва спеціальна	842 „ 40 „	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечєнь користні, а шкоди ліквідують ся безпоровочно. До кінца 1898 року виносили виплачені суми 827.790 зр. 67 кр. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий при пожитках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечєнь в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квїти в рускім язїці.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє пожитки за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%. Удїл членський виносить 25 зр., вписове, 1 зр. Членом бути і пожитку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ». Інформації уділяє Дирекция листовно.

Зголошення о удїленє агенцій в окрєстностях де нема близько агентів «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

Галицкий Банк кредитовий
почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ
з 30-дневним виповідженєм,

3 1/2% АСИГНАТИ КАСОВІ
з 8-дневним виповідженєм,

а всі иньші находячі ся в обїгу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. рєчинєм виповідженя.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.